

SANSKRIT
Paper - II
OCT-10/07

Signature of Invigilators

Roll No.
(In figures as in Admit Card)

1.

Roll No.

2.

(in words)

Time Allowed : 75 Minutes]

[Maximum Marks : 100

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **fifty (50)** multiple choice type questions. **All** questions are compulsory.
3. Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter should entirely be contained within the corresponding square.

Correct method

Wrong method

OR

4. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under Paper II only.
5. Read instructions given inside carefully.
6. Extra sheet is attached at the end of the booklet for rough work.
7. You should return the test booklet to the invigilator at the end of paper and should not carry any paper with you outside the examination hall.
8. No negative marking.
9. Use of calculator or any other electronic devices is prohibited.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

૧. આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલનંબર લખો.
૨. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા કુલ **પચાસ (૫૦)** પ્રશ્નો આપેલા છે. **બધા જ** પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
૩. પ્રત્યેક પ્રશ્ન વધુમાં વધુ ચાર બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવે છે. જે (A), (B), (C) અને (D) વડે દર્શાવવામાં આવ્યા છે. પ્રશ્નનો ઉત્તર કેપીટલ સંજ્ઞા વડે આપવાનો રહેશે. ઉત્તરની સંજ્ઞા આપેલ પાનામાં બરાબર સમાઈ જાય તે રીતે લખવાની રહેશે.

ખરી રીત :

ખોટી રીત :

૪. આ પ્રશ્નપત્રના જવાબ આપેલ ICR Answer Sheet ના Paper II વિભાગની નીચે આપેલ પાનાઓમાં આપવાના રહેશે.
૫. અંદર આપેલ સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચો.
૬. આ બુક્લેટની પાછળ આપેલું પાનું રફ કામ માટે છે.
૭. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી આ બુક્લેટ જે તે નિરીક્ષકને સોંપી દેવી. કોઈપણ કાગળ પરીક્ષા ખંડની બહાર લઈ જવો નહીં.
૮. ખોટા જવાબ માટે નેગેટિવ ગુણાંકન પ્રથા નથી.
૯. કેલ્ક્યુલેટર અને ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો પ્રયોગ કરવાની મનાઈ છે.

SANSKRIT
PAPER-II

सूचना : अस्मिन् प्रश्नपत्रे पञ्चाशत् संख्याकाः बहुविकल्पाः प्रश्नाः सन्ति । प्रत्येकस्य प्रश्नस्य कृते अङ्कद्वयं निर्धारितम् । सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

समीचीनं विकल्पं चिनुत -

1. नव शाखाः वर्तन्ते ।
(A) ऋग्वेदस्य (B) यजुर्वेदस्य
(C) अथर्ववेदस्य (D) सामवेदस्य
2. शाकलशाखा वेदस्य वर्तते ।
(A) यजुर्वेदस्य (B) सामवेदस्य
(C) ऋग्वेदस्य (D) अथर्ववेदस्य
3. वेदस्य श्रोत्रमुच्चते ।
(A) शिक्षा (B) कल्पः
(C) व्याकरणम् (D) निरुक्तम्
4. ऋग्वेदस्य द्वितीयमण्डलस्य द्रष्टा ऋषिः वर्तते ।
(A) गृत्समदः (B) वामदेवः
(C) वसिष्ठः (D) कण्वः
5. अधस्तनयुग्मानां समीचीनां तालिकां चिनुत -
(a) जलाषभेषजः (1) विष्णुः
(b) असुरः (2) रुद्रः
(c) वृत्रहा (3) वरुणः
(d) शिपिविष्टः (4) इन्द्रः
(a) (b) (c) (d)
(A) 4 1 2 3
(B) 2 3 4 1
(C) 2 4 1 3
(D) 4 1 2 3

6. देवशुनी इति ख्याता ।
 (A) उर्वशी (B) सरमा
 (C) यमी (D) नदी
7. गोपथब्राह्मणम् वेदस्य वर्तते ।
 (A) ऋग्वेदस्य (B) यजुर्वेदस्य
 (C) सामवेदस्य (D) अथर्ववेदस्य
8. 'तत्त्वमसि' इति महावाक्यम् उपलभ्यते ।
 (A) छान्दोग्ये (B) बृहदारण्यके
 (C) ऐतरेये (D) माण्डूक्ये
9. निरुक्ते देवतानां प्रकाराः निर्दिष्टाः ।
 (A) चतस्रः (B) तिस्रः
 (C) नव (D) पञ्च
10. इतिहासमाश्रित्य वेदस्य कालनिर्णयं कृतवान् ।
 (A) बालगङ्गाधरतिलकः (B) मैक्समूलरः
 (C) जैकोबी (D) विन्टरनिट्स
11. शुनःशेषकथायाः सन्दर्भः अस्ति ।
 (A) इन्द्रसूक्ते (B) विष्णुसूक्ते
 (C) वरुणसूक्ते (D) अग्निसूक्ते
12. रहस्यब्राह्मणमिति प्रसिद्धम् ।
 (A) आरण्यकम् (B) ऐतरेयब्राह्मणम्
 (C) कौषीतकिब्राह्मणम् (D) शतपथब्राह्मणम्
13. सांख्यकारिकायाः प्रणेतुर्नाम ।
 (A) ईश्वरकृष्णः (B) गङ्गाधरः
 (C) कपिलः (D) पतञ्जलिः

14. दुःखत्रयाभिधाताद् ।
 (A) औत्सुक्यम् (B) ज्ञानम्
 (C) दुःखम् (D) जिज्ञासा
15. प्रकृतेर्महान् ततोऽहंकारस्तस्माद् गणश्च ।
 (A) षोडशकः (B) पञ्चविधः
 (C) द्विविधः (D) सप्तविधः
16. नाम उपनिषद् प्रमाणम् ।
 (A) वेदो (B) वेदान्तो
 (C) न्यायो (D) तर्को
17. अध्यारोपापवादाभ्यां निवृत्तिर्भवति ।
 (A) प्रकृतेः (B) ज्ञानस्य
 (C) अज्ञानस्य (D) लोकस्य
18. विवर्तवादस्य निरूपणं भवति ।
 (A) वेदान्तशास्त्रे (B) न्यायशास्त्रे
 (C) सांख्यशास्त्रे (D) योगशास्त्रे
19. न्यायशास्त्रे प्रमाणानि स्वीकृतानि ।
 (A) पञ्च (B) सप्त
 (C) त्रीणि (D) चत्वारि
20. तर्कसंग्रहदृशा न्यायशास्त्रे गुणाः सन्ति ।
 (A) चतुर्विंशतिः (B) षड्विंशतिः
 (C) एकविंशतिः (D) पञ्चविंशतिः
21. इन्द्रियार्थसन्निकर्षजन्यं ।
 (A) अनुमानम् (B) प्रत्यक्षम्
 (C) उपमानम् (D) शब्दः

22. तर्कसंग्रहस्य रचयितुर्नाम ।
 (A) केशवमिश्रः (B) अन्नभट्टः
 (C) सदानन्दः (D) कणादः
23. यत्र यत्र धूमस्तत्र तत्र वह्निरिति साहचर्यनियमो ।
 (A) व्याप्तिः (B) अव्याप्तिः
 (C) अतिव्याप्तिः (D) प्राप्तिः
24. अतत्त्वतोऽन्यथाप्रथा इत्युदाहृतः ।
 (A) विकारः (B) विवर्तः
 (C) प्रकारः (D) आवर्तः
25. परः सन्निकर्षः ।
 (A) विभाषा (B) निष्ठा
 (C) संहिता (D) उपधा
26. अचोऽन्त्यादि ।
 (A) नदी (B) घिः
 (C) गतिः (D) टि
27. 'स्पृहेरीप्सितः' इति सूत्रोक्तदिशा विभक्तिर्भवति ।
 (A) तृतीया (B) चतुर्थी
 (C) पञ्चमी (D) सप्तमी
28. उपपदविभक्तेर्कारकविभक्तिः ।
 (A) बलीयसी (B) अल्पीयसी
 (C) कनीयसी (D) गरीयसी
29. 'राजपुरुषः' इत्युदाहरणं तत्पुरुषस्य ।
 (A) द्वितीया (B) षष्ठी
 (C) चतुर्थी (D) तृतीया

30. तत्पुरुषभेदः ।
- (A) बहुव्रीहिः (B) अव्ययीभावः
(C) द्वन्द्वः (D) कर्मधारयः
31. भाषा आद्यन्तं सम्पदा वर्तते ।
- (A) व्यक्तिगता (B) सामाजिकी
(C) राष्ट्रिया (D) आनुवंशिकी
32. भारोपीया भाषा नास्ति ।
- (A) संस्कृतम् (B) प्राकृतम्
(C) तमिलम् (D) अपभ्रंशः
33. 'वर्नरः' नियामकोऽस्ति ।
- (A) ध्वनि- (B) अर्थ-
(C) शब्द- (D) वाक्य-
34. अर्वाचीना आर्यभाषा अस्ति ।
- (A) संस्कृतम् (B) प्राकृतम्
(C) अपभ्रंशः (D) हिन्दी
35. भारोपीयपरिवारस्य भाषाऽस्ति ।
- (A) अरबी (B) फारसी
(C) यूनानी (D) अंग्रेजी
36. भारोपीयपरिवारस्य भाषा नास्ति ।
- (A) संस्कृतम् (B) प्राकृतम्
(C) पालिः (D) तेलुगुः
37. मेघदूतमेकं काव्यमस्ति ।
- (A) महाकाव्यम् (B) खण्डकाव्यम्
(C) कोषकाव्यम् (D) गद्यकाव्यम्

38. किरातार्जुनीयस्य रचयिता ।
 (A) वाल्मीकिः (B) भासः
 (C) कालिदासः (D) भारविः
39. 'हर्षचरितम्' एका अस्ति ।
 (A) कथा (B) रूपकम्
 (C) आख्यायिका (D) चम्पूकाव्यम्
40. महाकविः दण्डी प्रसिद्धः ।
 (A) उपमया (B) अर्थगौरवेण
 (C) पदलालित्येन (D) रसेन
41. 'सहसा विदधीत न क्रियाम्' इत्युक्तिः ।
 (A) कालिदासस्य (B) दण्डिनः
 (C) माघस्य (D) भारवेः
42. अभिज्ञानशाकुन्तले अङ्गीरसः ।
 (A) वीरः (B) शृङ्गारः
 (C) हास्यम् (D) रौद्रः
43. उत्तररामचरितस्य रचयितुर्नाम ।
 (A) भासः (B) माघः
 (C) शूद्रकः (D) भवभूतिः
44. 'रत्नावली' एका अस्ति ।
 (A) नाटकम् (B) कथा
 (C) नाटिका (D) आख्यायिका
45. शब्दस्य शक्तयः ।
 (A) पञ्च (B) तिस्रः
 (C) षट् (D) अष्टौ

46. शृङ्गाररसस्य स्थायिभावः वर्तते ।
 (A) शोकः (B) रतिः
 (C) क्रोधः (D) जुगुप्सा
47. 'वाक्यं रसात्मकं काव्यम्' ।
 (A) काव्यालंकारे (B) रसगङ्गाधरे
 (C) साहित्यदर्पणे (D) काव्यादर्शे
48. लक्षणायाः प्रकाराः ।
 (A) पञ्चविंशतिः (B) अशीतिः
 (C) षष्टिः (D) नवतिः
49. वाक्यं नाम ।
 (A) वर्णोच्चयः (B) पदोच्चयः
 (C) अर्थोच्चयः (D) भावोच्चयः
50. अधस्तनयुगमस्य समीचीनां तालिकां चिनुत ।
 (a) भरतः (1) रीतिसंप्रदायः
 (b) कुन्तकः (2) ध्वनिसंप्रदायः
 (c) आनन्दवर्धनः (3) रससंप्रदायः
 (d) वामनः (4) वक्रोक्तिसंप्रदायः
	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	4	3	2	1
(B)	3	2	1	4
(C)	2	1	3	4
(D)	3	4	2	1

ROUGH WORK